

Здорова рослина - здорова родина!

Жива Земля™

BTU-ЦЕНТР
БІОТЕХНОЛОГІЯ УКРАЇНИ

Поради фермерам, городникам і садівникам ■ 2013 № 1

ТЕМА ВИПУСКУ

На Землі росте чимала кількість овочів і фруктів, які людина вживає в їжу. Вони мають дуже багато лікувальних властивостей. Будь-який фрукт або овоч може нести користь для нашого здоров'я. Ці яскраві дари природи можуть забезпечити повноцінне харчування і дорослій людині, і дитині, допоможуть перемогти більшість хвороб, не вдаючись до ліків.

Фізіологи визначили речовини у рослинах, які "відповідальні" за наше здоров'я. Вони отримали назву фітонутрієнти.

Це вітаміни і мінерали, що містяться у злакових і бобових культурах, а також у фруктах та овочах. Фітонутрієнти захищають рослини від природних шкідників і хвороб, і коли ми їмо рослини, то ці ж самі речовини також захищають і нас. Щоденне споживання плодів, багатих на нутрієнти убезпечить нас від купи проблем: високого рівня холестерину, хвороб серця, раку і передчасного старіння. Фітонутрієнти - це натуральні ліки, які безкоштовні, безпечні і загальнодоступні.

Приміром, жовтий фітонутрієнт **лютеїн**, що міститься в шпинаті, у моркві, гарбузі разом із прокаротином підтримують зір.

Червоний **лікопін**, на який багаті помідори, болгарський перець сприяє безперебійній роботі серця. Тож, саме завдяки нутрієнтам має бордовий колір вино, салати - зелені, а морква чи апельсин - помаранчеві.

Природа зберігає в собі все, що потрібне для міцного здоров'я людини. Неможливо уявити собі здорове харчування без овочів і фруктів.

З турботою про ваше здоров'я...

Отже, щоб дитина чи дорослий отримували для здоров'я корисні речовини збалансовано і комплексно, дослідники **рекомендують поєднувати в тарілці різнокольорову рослинну їжу**. Чим яскравіший фрукт або овоч, тим більше він містить фітонутрієнтів і тим він корисніший для організму.

Жінкам та чоловікам для здоров'я і краси необхідно щодня вживати багаті на корисні нутрієнти різновиди **капусти** (броколі, білоголову, савойську, кольрабі, цвітну), **моркву, гарбуз, шпинат, томати, огірки, баклажани, болгарський перець, цибулю, цільне зерно**.

Цей набір може бути доповнений іншими не менш корисними овочами та фруктами.

Втім, слід застережити, що плодова продукція промислового виробництва не така вже й корисна.

Хоча вона і виглядає привабливо і бездоганно, у таких фруктах і овочах нерідко містяться пестициди з багаторазовим перевищенням від норми. Не секрет, що для деяких несвідомих виробників власні прибутки важливіші за наше здоров'я: головне, щоб купили...

Давно доведено, що пестициди є канцерогенами, тобто у значних дозах можуть призвести до раку шлунка, розвитку захворювань серцево-судинної і нервової систем. При легкому ж отруєнні людина буде відчувати лише невелике запаморочення і слабкість. Особливу небезпеку ці речовини мають для дітей, норми вмісту яких набагато нижче, ніж для дорослих.

Слід з пересторогою поставитися до фруктів і овочів занадто великого розміру:

це явна ознака того, що їх перегадували добривами. Також повинні насторожити ідеальний зовнішній вигляд плодів. Вирощені в природних умовах плоди не бувають занадто рівними і гладкими, на них завжди зустрічаються вади. Якщо ж ви бачите надзвичайно гарні яблука, які заочно блищать, то, будьте певні, - без «хімії» тут не обійшлося.

Для власної безпеки варто надавати перевагу овочам і фруктам, які ростуть у вашій місцевості і тільки в сезон, коли вони дозрівають. Це значно знизить ризик отруєння, оскільки місцеві плоди обробляти хімікатами немає сенсу: їх не треба везти за тисячі кілометрів.

Якщо ви є власником присадибної ділянки і власноруч вирощуєте на ньому фрукти і овочі, а для захисту врожаю від шкідників і хвороб застосовуєте біопрепарати, то ви можете без побоювань і з користю для здоров'я вживати їх цілий рік.

Тож, здоров'я Вам і гарних врожаїв!

Яскравою, веселою низкою промайнули зимові свята. Життя увійшло в буденну колію і власникам присадибних ділянок прийшла пора задуматися про новий сезон.

ГОТУЄМОСЬ ДО Весни

Першим ділом проводиться ревізія насіння.

Якщо з насінням у вас вже все гаразд, слід подумати про тару, в яку ви будете висаджувати насіння. Тут маса найрізноманітніших варіантів. Так, у парниках насіння краще вирощувати в загальній ємності і потім пікірувати. А для відкритого ґрунту краще сіяти відразу в живильні горщики (стаканчики, коробочки і т.д.) без пікіровки.

Не треба забувати і про підготовку ґрунту.

Якщо ви не подбали про це з осені, є широкий вибір покупних ґрунтів від різних виробників. При виборі визначальним є ціна / якість.

В ідеалі кожній культурі необхідний окремий ґрунт. Але найпростіше використовувати універсальні для розсади, окремо по культурах придбати буває важко.

Головне – перед застосуванням ґрунт знезаразити.

Для цього краще скористатися біологічною дезінфекцією (заселення ґрунту корисними мікроорганізмами, які приведуть до винищення хвороботворних, а також збагатять ґрунт корисними речовинами). Для цього чудово підходить біоактиватор **Азофит-Т**,

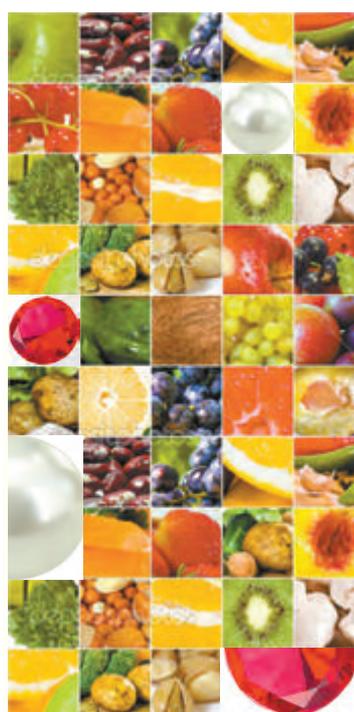
призначений для приготування ґрунтової суміші та вирощування розсади (10г/10л ґрунту), а також біопрепарат **Фітоцид** (10мл/5л для поливу ґрунту), який забезпечує пригнічення розвитку патогенних мікроорганізмів, зміцнює імунітет рослин і підвищує стійкість до хвороб.

● Для прискорення проростання насіння, замочуйте їх у розчині **Азофиту-р** (5–10мл/500мл води). Він також прискороє приживлюваність розсади і покращує азотне живлення.

● Для того, щоб підсилити і продовжити дію препаратів, а також довше зберегти необхідну для проростання насіння і приживлення розсади вологу, раджу застосовувати біоприлипач **Липосам**. Досить додати 5 мл Липосаму на 500 мл води. Всі ці препарати є в широкому продажу.

Тепер, коли ми обговорили все необхідне для підготовки, посіву насіння і вирощування розсади, підійшов час для втілення цих знань у життя. Будемо сподіватися, що новий рік і новий сезон будуть вдалим для Вас. І гарного Вам врожаю!

Ростоцький О.В.,
агроном-консультант
ПП «БТУ-Центр»

Скарбинки здоров'я. Де містяться фітонутрієнти?

Наведемо лише деякі з найважливіших, на думку фахівців-дієтологів.

АЛІСУЛЬФІДИ

Містяться в цибулі, часнику та інших рослинах з гострим ароматом. Про їх корисні властивості відомо давно. Вони, наприклад, підвищують рівень так званого «корисного холестерину», захищають серце і стимулюють синтез ферментів, які пригнічують ріст деяких типів пухлин.

КАРОТИНОЇДИ

Найвідоміші серед них – бета-каротин, лікопін. Ці речовини виявлені у великій кількості в моркві, капусті брокколі, дині, цвітній капусті,

зелених листових овочах, болгарському перці і помідорах. Є потужними антиоксидантами і відіграють значну роль у запобіганні серцевих хвороб і деяких форм раку, покращують зір, стан шкіри, волосся та нігтів.

ФЛАВОНОЇДИ

Також відносяться до антиоксидантів. Містяться в яблуках, цитрусових, журавлині, червоному винограді, чорноплідній горобині, чорному чаї, столовому буряку.

Нормалізують кров'яний тиск, запобігають серцевим хворобам, утворенню тромбам крові, зміцнюють судини.

ІНДОЛИ І ІЗОТІОЦІАНАТИ

У високій концентрації містяться у капусті: брокколі, бі-

логоловій, цвітній, хріні, зеленій гірчиці. Стимулюють утворення ферментів, які стримують розвиток раку.

ІЗОФЛАВОНИ

Ці речовини також запобігають формуванню деяких ракових утворень і блокують діяльність надмірного естрогену в клітинах, що попереджує розвиток простатиту. Вони містяться в горіхах, бобах, сочевиці та сої.

ЛІГНАНИ

Ці речовини теж відомі своїми антиоксидантними властивостями. Вони блокують діяльність надмірного естрогену і запобігають формуванню деяких ракових утворень. У великій кількості містяться в насінні льону.

Чимало садоводів використовують землю зі свого городу, чи найближчої посадки, але більшість йде за ґрунтосумішшю до садових магазинів. Правильний вибір зробити нелегко, адже на сьогодні у продажу дуже багато ґрунтів від різних виробників.

На даний час на ринку є декілька груп ґрунтосумішей для вирощування розсади овочів, у тому числі пасльонових культур.

Умовно їх можна розподілити на такі групи.

ПЕРША, що найбільш часто зустрічається - прості розсадні торфосуміші (суміш верхнього та низинного торфу або ж просто верховий торф) з застосуванням нейтралізуючих засобів (доломітової або вапняної муки) та добавок з комплексу мінеральних добрив. У таких ґрунтосумішей є ряд недоліків - мала вага, висока пористість, що призводить до порушення повітряних та водообмінних властивостей, їм притаманна нерівномірність змішування компонентів.

При поливі такий ґрунт деформується, відшаровується від стінок горщика або касети, після висихання на його поверхні утворюється кірка. При використанні такої ґрунтосуміші застосовують часті поливи, що призводить до швидкого вимивання поживних речовин і, як наслідок,

Якісний ґрунт – здорова розсада

розсаду одержують слабкою та нерозвиненою.

ДРУГА група - родючий, торфоперегнійний шар, що відслуговав у промислових теплицях та парниках, розфасований у пакети малого об'єму. Такі групи багаті на органіку та мінеральні речовини, однак мають скриту загрозу - збудники різних захворювань. Крім цього, у подібних сумішах акумулюються отрутохімікати, які активно застосовувались в теплицях, що авжеж не кращим чином відгукнеться на екологічній чистоті ваших овочів.

ТРЕТЯ група - різні мінеральні субстрати (мінеральна вата), які не припускають внесення органічних компонентів. Такі, зазвичай, використовують за спецтехнологіями.

І, нарешті, **ЧЕТВЕРТА** гру-

па ґрунтів - багатокомпонентні суміші, які містять у своєму складі 5 і більше компонентів. Одні компоненти утримують вологу (цеоліти, вермікуліти і агроперліти), інші (суміш торфів верхнього і низинного, дренажний пісок, доломітова крихта) мають структуруючі та розкислюючі властивості, треті - поживні властивості

(фосфоритна мука, рогокопитний шрот).

Основою таких ґрунтосумішей є органічне добриво - компост, виготовлений на основі кінського гною. Такі ґрунти відрізняються від інших тим, що усі компоненти рівномірно перемішані, ґрунтосуміш однорідна. Завдяки цьому кореневе живлення розсади рівномірне, повітряний та водообмін оптимальний, завдяки чому знижується частота поливу рослин. Розвиток рослин у такій ґрунтосуміші оптимальний. І розсада виростає здоровою, цупкою, темно-зеленою.

Як бачимо, найкраще для вирощування розсади і рослин взагалі, підходять комплексні ґрунтосуміші.

Фахівці ПП "БТУ-Центр", маючи чималий досвід з покращення родючості ґрунту та живлення рослин, розробили власну ґрунтосуміш для розсади овочевих та інших культур. Вона має усі найкращі властивості багатокомпонентних сумішей, які покращені за рахунок вмісту живих ґрунтових мікроорганізмів. Використання такої ґрунтосуміші забезпечить покращену схожість насіння, розвиток та захист рослин від хвороб. І вчасно і гарантовано отримаєте здорову добре розвинену розсаду.

■ МОНОТЕРПЕНИ

Блокують дію деяких речовин-канцерогенів, що викликають розвиток злоякісних пухлин. Містяться в чаї, плодах цитрусових, таких, як апельсини і грейпфрути, у виноградному вині, а також у вишні.

■ ФЕНОЛЬНІ СПОЛУКИ

Захищають від надмірного впливу ультрафіолетового випромінювання, яке провокує розвиток раку шкіри. Відтак, слід споживати більше синіх фруктів, винограду, хлібних злаків, пити зелений і чорний чай.

■ САПОНІНИ

Ці природні сполуки допомагають організму позбавлятися від зайвого холестерину. Також зміцнюють імунну систему і запобігають появі хворобам серця і деяких типів раку. Містяться в бобових - горосі, сої, а також горіхах, вівсі, картоплі, шпинаті та помідорах.

■ ДЛЯ ГАРНОГО ВРОЖАЮ

Біоактиватор АЗОТОФІТ

ДЛЯ СТИМУЛЯЦІЇ РОСТУ ТА ПІДЖИВЛЕННЯ РОСЛИН

- Підвищує схожість насіння і енергію проростання **на 20-30%**
- Стимулює розвиток кореневої системи та рослини загалом
- Прискорює термін дозрівання **на 5-7 днів**
- Покращує мінеральне живлення рослин
- Зміцнює імунітет рослин
- Зменшує внесення доз азотних добрив **на 20-30%**

Запитуйте в магазинах
вашого міста.
тел. (044) 594-38-83
www.btu-center.com

Навіщо обробляти насіння? Що таке мікробні препарати? Яка роль мікроорганізмів у захисті та живленні рослин? На ці та інші запитання вам відповідь провідний фахівець, головний мікробіолог підприємства «БТУ-Центр» Нагорна Ольга Володимирівна.

Без здорового насіння не чекайте на гарний урожай

Метою обробки насіннєвого матеріалу є підвищення схожості насіння та енергії розвитку рослин, забезпечення захисту від хвороб, шкідників, стресового впливу навколишнього середовища. Досягти всього цього можливо, якщо використовувати природний взаємозв'язок між мікроорганізмами та рослинами.

Мікроорганізми приймають участь в розкладанні рослинних та тваринних решток, синтезі гумусу, покращенні мінерального живлення рослин азотом, фос-

фором, калієм, іншими елементами. **Вони забезпечують захист рослин від хвороб та шкідників, постачання активних речовин, які покращують ріст та розвиток рослин.** В свою чергу, рослини створюють умови для активної життєдіяльності мікроорганізмів, зокрема, на коренях та в прикореневій зоні.

Але в результаті діяльності людини та за несприятливих погодних умов цей зв'язок порушується, що негативно відбивається на розвитку та урожайності рослин.

Більшість захворювань овочевих культур передаються з насінням, і тільки мала частина – через ґрунт. Тому насіння рекомендується піддавати незараженню.

Відновити зруйновані природні мікробно-рослинні системи можливо, якщо заселити насіння активною корисною мікрофлорою. Співпраця рослин та корисних мікробів дає можливість отримувати доброякісну сільськогосподарську продукцію.

Саме для гарних врожаїв і для збереження рівноваги в природі підприємство "БТУ-Центр" розробило біопрепарати АЗОТОФІТ, ФІТОЦИД, ЛИПОСАМ на основі селекційних, корисних для рослин мікроорганізмів.

Так як все починається з насіння, Я РЕКОМЕНДУЮ обробляти його перед висівом БІОПРЕПАРАТАМИ.

Для цього насіння слід замочити на 1,5 - 2 год у розчині біопрепаратів АЗОТОФІТ (5-10 мл), Фітоцид (5-10 мл), Липосам (5 мл) на 500 мл води.

Біоактиватор АЗОТОФІТ покращує схожість насіння і стимулює розвиток кореневої системи та рослини загалом.

Біофунгіцид ФІТОЦИД захищає від грибкових та бактеріальних хвороб, таких, як: фітофтороз, парша, чорна ніжка, кореневі гнилі, гнилі сходів та інші.

Біоприлипач ЛИПОСАМ закріплює біопрепарати на насінні та утворює захисну плівку.

Бажаю вам гарних та смачних врожаїв і не забувайте:

«Здорова рослина - здорова родина»

З ДОСВІДУ

ВИРОЩУЮ ЯКІСНУ РОЗСАДУ!

Хочу поділитися досвідом вирощування здорової розсади овочевих культур. Вже добрих два десяти років для цього використовую пластикові контейнери без дна.

У піддон поміщаю 20 контейнерів, заповнюю їх ґрунтовою сумішшю, попередньо просяяною, прогрітою. А ось в минулому році в магазині придбала універсальний препарат для живлення рослин та покращення родючості ґрунту **Азотофіт-т**. Потрібно 1 г Азотофіту-т на 1 л ґрунтової суміші.

Все ретельно розмішую і засипаю суміш у контейнери. Ущільнюю, поливаю, розкладаю по 1-2 насінини перцю або томатів і присипаю цією

сумішшю. І поки готую піддони з контейнерами для розсади, насіння замочую на 0,5-2,0 години у розчині біопрепаратів **Азотофіт-р** та **Фітоцид**, які я вже використовую кілька років.

Насіння проростає рівномірно і дружно: томати на 3-й-4-й день, перець - на 4-й-5-й, огірки - ще швидше.

З метою підживлення та захисту від хвороб, один раз на 7-10 днів поливаю розсаду розчином біопрепарату **Біокомплекс-БТУ** та обприскую листову поверхню. Рослини ростуть міцні, здорові. Висаджувати їх у ґрунт - одне задоволення.

Вікторія Кулька, пенсіонерка смт. Погребище Вінницька обл.

ПРОПОНУЄМО

БІО захист

Біофунгіцид Фітоцид®

Захист від фітофторозу, парші, кореневої гнилі, борошнистої роси, інших грибних та бактеріальних хвороб. (Г.р. А № 02962)

Біоінсектицид Лепідоцид-БТУ®

Захист від гусениць лускокрилих комах (білий метелик, міль капустяна тощо). (Г.р. А № 03135)

Біоінсектицид Бітоксикацилін-БТУ®

Захист від комах-шкідників (павутинний кліщ, полелиця, листовійка тощо). (Г.р. А № 03134)

+ Біоприлиплювач ЛИПОСАМ®

Запитуйте в магазинах Вашого міста.
тел. (044) 594-38-83
www.btu-center.com

Жива Земля
БІОПРЕПАРАТИ

Виробник – ПП «БТУ-Центр»

**Відділ реалізації (044) 276-09-46,
(067) 656-09-95**

Інформація: www.btu-center.com

E-mail: info@btu-center.com

У 2012 році фермерська родина Іванових за допомогою біопрепаратів «БТУ - Центру» вирощувала моркву. Про свій досвід вони розповідають нашим читачам.

Морква

- цариця краси, молодості та здоров'я

Весна розпочалась із внесення мінеральних добрив і обробітку ґрунту **Біодеструктором стерні**. Щоб отримати добрий урожай моркви, потрібно виконати як мінімум три умови, а саме: мати якісне насіння, необхідну підготовку ґрунту та гарний полив.

Що стосується ґрунту, то підтверджено, що чим глибша оранка, тим менша ймовірність деформованих плодів моркви. Насіння кожен вибирає на свій смак і за своїми можливостями. Полив - крапельний або дощовий, в кого як. Та все ж крапельний полив кращий. Ще бажано всю площу замульчувати для збереження вологи та рихлості.

Посів моркви проводимо одразу після підготовки ґрун-

ту. Після сходів проводимо рихлення ґрунту і пропонуємо бур'яни. Цим самим даємо доступ повітря в кореневу систему, що сприяє кращому розвитку рослин. Підживлення починаємо проводити з появою справжніх листків, раз на 2 тижні.

Основою підживлень на моркві в цьому році був **Біокомплекс- БТУ** для моркви, з нормою витрат 2л/га через обприскування та 1-2л/га через краплинну систему поливу. При проведенні підживлень Біокомплекс можна змішувати з мінеральними добривами.

Для боротьби зі шкідниками використовували **Лепідоцид-БТУ** - 3л/га та **Бітоксикацілін-БТУ** - 4 л/га, виробництва ПП"БТУ - Центр", для бороть-

би з хворобами - препарати **Фітоцид-р** - (0,5 -1,5) л/г та Триходермін - (2-4) л/га разом з прилиплювачем **Липоса-мом** з розрахунку 20 г на сотку, або на 10 л води. Обробіток необхідно проводити в залежності від погодних умов 1-2 рази на 10-14 днів.

Дуже сподобався **Фітоцид-р**, а саме, своєю універсальністю та високою ефективністю. Так як в основному хвороби грибові, то Фітоцид справляється чудово. Кількість біопрепаратів підвищується від мінімальної до найбільшої, в залежності від фази росту рослин, починаючи від появи перших справжніх листочків, закінчуючи технічною стиглістю. Обробки припиняємо за 1-2 тижні до збирання урожаю.

На фотографіях зображена морква, яка виросла на біопрепаратах за 1,5 місяці у період серпень-вересень.

Думаю, побачивши такий результат, ви визначите для себе чи використовувати біопрепарати. На жаль, у мене особисто не було контролю, але ним послуговувалася морква у сусідів, яка була вдвічі меншою, а росла на два місяці довше.

Дехто стверджує, що біопрепарати являються панацеєю від всіх хвороб і шкідників. На мою думку це лише часткова правда, та все ж зменшити використання хімії в разі - це реально. Так само, як і отримати дешеву екологічно чисту продукцію. Це можливо, чого і всім бажаю.

Юрій і Лідія Іванови, с. Борщівка, Балаклейський р-н, Харківська обл.

Славне село Вінницькі Хутори, що під обласною столицею, в народі жартома називають "капустяним раєм". Та й дійсно, капуста тут росте, як на «дріжджах».

Полив проводиться небесними дощувальними машинами типу "хмара", завдяки чому зростають величезні врожаї капусти. Але з кожним роком небесні іригатори роблять великі перерви у поставанні води, загрожує неврожаєм посуха.

Не оминули насущні труднощі нестачі води і овочівника в третьому поколінні **Василя Дмитровича Сольського**, який з 1997 р. вирощує овочі на 60 гектарах. Василь Дмитрович - людина енергійна, завжди полюбає бути «у штурвала». Власноруч править трактором під час посіву, а за кермом ЗІЛа керує збиранням капусточки і готовий поділитися з іншими овочівниками секретом успіху.

Попередній рік був фінансово складний для більшості овочівників України, змоги встановити крапельне зрошення не було, та й не всі поля мають підвід води. Треба було шукати вихід. Втім, як кажуть "за молитвами Вашими воздасться Вам", так і сталося. Василь Дмитрович підібрав для себе гібрид, який вже давно уподобали тернопільчани із Лановецької філії "капустяного раю" за його стійкість до посухи, хвороб та найголовніше - прекрасні смакові якості, якими славляться всі гібриди французької селекції. Адже, за умов пе-

■ Гібрид капусти **Бригадир F1**, завдяки потужному кореню, значній листовій масі та сильному восковому нальоту, прекрасно переніс торішню тривалу тримісячну спеку під 40 градусів, що була на Вінниччині

Бутзан 400 нормою 2 л/га. Згодом, за 2-3 дні до сходів провели обприскування **Раундалом**. Далі проводили одне ручне просапання, обробку **Бутзаном** у сум. ш. з **Фюзлат Форте** та три міжрядкові рихлення для кращої аерації, по мірі ущільнення ґрунту.

Після формування п'ятого листка проводиться проріджування та пересадка капусти. З 1 га отримуємо додатково розсадної капусти ще на 1,5 га. Варто відзначити, що завдяки потужній енергії росту **Бригадир F1** прекрасно приживається, головне не перетримати розсаду.

Завдяки основному осінньому внесенню 350 кг/га нітроамофоски, рослини прекрасно розвиваються.

«Секретна зброя» проти «БРИГАДИР» ТА ІНШІ...

ренасиченого ринку, споживачі особливу увагу починають звертати на якість: жорстку капусту з гіркотою купувати ніхто не хоче. Тож цей врожайний гібрид має відповідальну за успіх назву - **БРИГАДИР F1**.

Секретами його вирощування щиро, по-батьківськи, ділиться Василь Дмитрович.

"Головне - правильно висіяти" - вважає господар. Висів проводився 10 квітня овочевою сівалкою СО-4 радянського виробництва, норма висіву 125 тис. рослин на

гектар, це приблизно 0,5 кг.

Насіння Бригадиру F1 завчасно обробили від хвороб **Фітоцидом-р - біопрепаратом, який виробляє Ладжинське приватне підприємство "БТУ-Центр"**. Також обробляю насіннєвий матеріал від хрестоцвітих блішок протруйником **Крузер**. Відтак, після появи сходів капусти, фермер спокійний - шкідник не погубить майбутній урожай, хвороби також відступлять.

Від бур'янів в період набування насінини проводилося обприскування гербіцидом

Подальший розвиток підтримується лише листовим підживленням. Гармонійний розвиток рослин забезпечує біопрепарат **Біокомплекс БТУ для овочевих культур**, який рівномірно, в залежності від потреби забезпечує рослини усіма іншими необхідними елементами живлення.

Цей біопрепарат має комплексну дію і забезпечує стимуляцію росту та захист від хвороб. До його складу входять бактерії-азотфіксатори, що забезпечують рослини азотом; мікроорганізми фунгіцидної дії захищають від хвороб, а також бактерії, що мобілізують фосфор та калій - вони допомагають рослинам рівномірно рости та розвиватись. Цей біопрепарат можна використовувати у будь-якій фазі росту рослин - від обробки насіння та розсади до стадії технічної стиглості, тобто, протягом усієї вегетації.

■ Автор нарису О. Джига разом з фермером В. Сольським на врожайному капустяному полі

Біокомплекс БТУ для ово-ч в також можна використовувати для посилення та подовження дії хімічних препаратів, зняття стресу у рослин від дії різних гербіцидів.

Для захисту від шкідників господаря також використовуйте такі біопрепарати, як Бітоксикацилін та Лепідоцид, обробка якими проводиться одночасно або по чергово з обов'язковими інсектицидними обробками.

Чергуються біопрепарати з хімією, по мірі появи шкідників, з метою запобігання явища резистентності, тобто звикання шкідливих організмів до хімічних препаратів. Особливу увагу звертають на захист проти трипса.

ПОСУХИ:

Завдяки потужному восковому нальоту **Бригадир F1** стійкіший за інші гібриди капусти до трипса та хвороб, зокрема фузаріозу. Але без фунгіцидних обробок не обходиться: *Квадріс, Ридоміл, Амстар Екстра, Дтан-М, Тоф-т Джет, М дян Екстра* - ось така послідовність обробок.

Слід зазначити, що в минулому сезону спробували **біоприлипач Липосам**, який одразу показав гарний результат. Він гарно тримається по восковому нальоту і закріплює робочі розчини препаратів на поверхні листя, відповідно, витрати на "хімію" і добриша менші! Зазначу, що **Бітоксикацилін, Лепідоцид і Липосам також виробляє ПП "БТУ-Центр"**.

Збираємо з гектара в середньому по 80 т/га товарної капусти.

На питання

«Чим вам сподобалася капуста Бригадир F1?»

Василь Дмитрович переконливо відповідає:

«Це середньопізня капуста, яка довго стоїть в полі та має стійкість до розтріскування. Це дуже важливо, особливо цього року, коли інші гібриди переросли і голочки у них почали тріскатися. А мій Бригадир, завдяки потужному кореню, значній листовій масі (вранці, навіть за великої посухи, м'ясо руки в росі з листя) та сильному

восковому нальоту, прекрасно переніс тривалу спеку під 40 градусів, яка тривала на Вінниччині три місяці.

Не знаю, як це вдається французьким селекціонерам, але вони поєднали непоєднуване - прекрасний смак як свіжої капусти, так і квашеної, хорошу лежкість та стійкість до хвороб і посухи.

Я дуже задоволений **Бригадиром F1**. Спочатку мене збентежила ціна насіння (порівняно з вітчизняними сортами), але коли я отримав такі результати, зрозумів, що насіння варте того. Зараз не час економити, бо зекономлена тисяча гривень на насінні, дає великі "мінуси" на якості врожаю та купі витраченого часу і нервів, щоб реалізувати дружесортний продукт.

З **Бригадиром F1** мені приємно працювати: половину в мене одразу розібрали оптовики, а ще половину заклад до березня у власне овочесховище. Думаю, що виїду на гарну ціну, та й супермаркетам, з якими працюю, потрібне безперервне постачання якісної капусти.

Ще одною перевагою **Бригадиру F1** є те, що висаджуючи його в кількості 35 тис. рослин/га можна зробити великий тоннаж, капусти будуть по 6 кг для армії та квашення, а якщо зробити щільність 43,5 тис. рослин/га отримаємо голівки по 3-3,5 кг одна в одну для свіжого ринку та на зберігання. Як кажуть: "Що посієш - те й пожнеш!". Я сію якісне і отримую якісне, а ринок мені віддячує гарним попитом і прибутком, чого і Вам бажаю!"

Відгукуючи з поля Василя Дмитровича, мене переповняло відчуття невимовної радості та гордість за таких позитивних працюючих людей, як Василь Дмитрович та багато інших трударів, що успішно працюють на капустяних нивах України. Приємно усвідомлювати, що насіння, яке створили селекціонери **CLAUSE**, помножене на дію препаратів, досвід і працю, приносить людям користь, радість та душевний спокій!

Спілкувався з фермером Сольським В.Д.

Олександр Джига, агроном-консультант компанії "Владам-Юг"

ПРАЦЮЮЧИ РАЗОМ, СТВО-РЮЄМО ВАШЕ МАЙБУТНЄ!

ДЛЯ ГАРНОГО ВРОЖАЮ

БІОКОМПЛЕКС-БТУ®-р універсальний

Природні азотфіксуючі бактерії; фунгіцидні бактерії широкого спектру дії; фосфор - та калій - мобілізуючі ґрунтові бактерії; інші корисні бактерії (молочнокислі, симбіотичні) та біологічно-активні продукти їх життєдіяльності: фітогормони, вітаміни, фунгіциди, амінокислоти, макро- і мікроелементи

ПРИЗНАЧЕННЯ:

- передпосівна обробка насіння овочевих;
- обробка розсади та саджанців перед висаджуванням;
- кореневе та позакореневе підживлення;
- захист від грибкових та бактеріальних хвороб;
- відновлення корисної мікрофлори ґрунту.

ЕФЕКТ ВІД ВИКОРИСТАННЯ:

- прискорення появи однорідних сходів, підвищення енергії проростання насіння;
- захист рослин від широкого спектру збудників хвороб без ефекту звикання;
- підвищення стійкості до впливу негативних природних факторів (посухи, перепади температури) та пестицидів;
- збалансоване живлення рослин мікро- та макроелементами, забезпечення фітогормонами, вітамінами;
- покращення розвитку та прискорення термінів визрівання;
- покращення хімічного складу продукції (зменшення вмісту нітратів, збільшення кількості білка, крохмалю, цукрів та вітамінів);
- покращення приживання розсади та саджанців;
- покращення смакових якостей плодів;
- підвищення врожайності на 10-30%;
- зменшення витрат мінеральних добрив, пестицидів та мікроелементів на 15-30%;
- підвищення родючості ґрунту.

БІОПРИЛИПАЧ ЛИПОСАМ

для захисту рослин

ПРИЗНАЧЕННЯ:

- передпосівна обробка насіння, бульб картоплі, цибулин;
- замочування коренів розсади, іншого посадкового матеріалу;
- обприскування у період вегетації сумісно з препаратами для захисту рослин

Як оповідає східна легенда, фіалка виникла із вдячних сліз Адама. коли архангел Гавриїл приніс йому на острів Цейлон радісну звістку, що Господь простив йому гріхи.

Інша легенда свідчить: одного разу бог сонця Аполлон переслідував своїми пекучими променями чарівну дочку Атласа, нещасна дівчина звернулася до Зевса, благуючи сховати й захистити її. І ось великий громовержець почув її благання, перетворив дівчину на чудесну фіалку й сховав у затінку кущів, де вона з того часу шовесни розквітає й наповнює тонким ароматом небесні гаї.

Тут, може, ця прекрасна квітка залишилась би назавжди й ніколи не потрапила б до нас на землю, якби Прозерпіну, дочку Зевса й Церери, не викрав несподівано Плутон якраз тієї хвилини, коли вона в небесному гаю збирала фіалки. З переляку вона випустила з рук зірвані нею квіти на землю... Ось від цих фіалок й народилися ті, що ростуть у нас і донині...

Власне, серед численної армії фіолетових красунь більшості людей відомі три

Дивовижний, незрівнянний за своєю ніжністю запах фіалки й приємне поєднання лілового забарвлення квітки із соковитою, яскравою зеленню листя з давніх-давен зробили маленьку фіалку улюбленицею людини.

Ніжна краса гаїв і підвіконь

фіалки - представниці різних ботанічних груп.

Найбільш поширена маленька тендітна лісова фіалка, яка створює часом цілі блакитні галявини.

Друга, окультурена садова або гібридна фіалка Вітрокка, відома, як **Братки (братици); брат-і-сестра; полуцвіт (полуцвітки)** - російською «Анютины глазки».

Та найбільш популярна прикраса домашніх підвіконь **фіалка узамбарська, або сенполія**, кількість сортів якої сягає понад три тисячі, насправді, до справжніх фіалок не належить. Вона з іншої ботанічної родини і фіалкою її охрестили за схожістю із справжньою.

Втім, це не заважає багатьом любителям квітів займатися їх розведенням вдома.

П'ять порад із догляду:

1. Оглядайте сенполію частіше, щоб вчасно помітити шкідників і забрати хвору рослину «на карантин», а також помітити зміни: в'янення листя, плями на них – і терміново вжити заходів. Для профілактики використовуйте біопрепарати: **Бітоксикацилін і Фітоцид**.

2. Поливайте рослини за потребою, а не за розкладом. Квіткові горщики із різних матеріалів по різному пропускають воду. Воду наливати у піддон, а не під корінь.

3. Обприскуйте не саму рослину, а простір навколо неї. Листя сенполій не любить приймати душ: від води на ньому з'являються плями.

4. Щоб узамбарська фіалка цвіла декілька разів на рік, регулярно **видаляйте** квіти, що відцвіли, і старе листя.

5. Пересаджувати сенполію спеціалісти рекомендують не частіше одного разу на рік, відразу після рясного цвітіння. У ґрунт додавайте **Азо-тофіт-т**. Успіху вам і краси!

Юрій Нагорний, біолог

Золотисті гребінці прадавніх ацтеків

Буришка, Груля, Землянка, Земняк, Картофля, Картохля, Картошка, Мандибурка, Ропя - як тільки не

називають її від Карпат до Слобожанщини.

Та вживають її майже всюди в Україні, зазвичай, обдертою або чищеною. А от на батьківщині, в Америці, її переважно готують і споживають нечищеною: вважають, що так корисніше і смачніше. Власне, і лікарі-дієтологи радять теж саме: під «мундиром» - і вітаміни краще зберігаються, і нові «зірки здоров'я» - фітонутрієнти.

Та що там казати - хто не смакував печеними бульбами? Пекли та їли із скоринкою: враження незабутні! Хоча застереження все ж є: не варто вживати бульби, що позеленіли - це несмачно та й

розлад травлення гарантований.

Тож спробуйте запекти картопельку по-новому, по-мексиканському, або по-прадавньоацтецькому, як її готували дві тисячі років тому...

ПРИГОТУВАННЯ:

Великі картоплини (краще брати видовжені) почистити щіточкою і добре вмити.

Гострим ножом з одного боку зробити декілька надрізів на дві третини глибини бульби. Чим тонкіші надрізи, тим «гребінці» краще розкриються.

Обережно розщеплені бульби занурити в олію, присолити і приперчити, або приправити подрібненим

часником. А можна між шарами картоплі розмістити порізані на пластинки сало, гриби, шпандер (почеревину), ковбасу тощо.

У духовку, розігріту до 220 градусів, помістити підготовлені бульби і пекти 30 хвилин до золотистої скоринки. Можна спочатку запікати у фользі, а, наприкінці, розкрити для утворення хрусткої скоринки.

І смачного вам!!!

СМАЧНОГО!

Картопля настільки увійшла до нашого раціону, що важко уявити, що колись її не було. Втім, заморська гостя за 200 років обжилася в Україні, подекуди, навіть потіснила хліб з п'єдесталу першого годувальника.

Бараболя, вона ж **Бандура**, **Барболя**, **Бульба**, **Буля**,

Інформаційний випуск для фермерів,городників і садівників №1 2013

Віддруковано: друкарня ТОВ «Регіна» Ltd м. Вінниця, вул. Пугачова, 1
Зам. № 234 ■ Наклад – 20 000 прим. ■ Розповсюджується безкоштовно

Редактор
Юрій Нагорний